

[Udenrigsministeren.]

traktaten af 1908, idet denne Traktat ved sine Forbehold med Hensyn til Stridigheder vedrørende Staternes Ære, Uafhængighed eller Livsinteresser undtog Stridigheder af virkelig Betydning fra Voldgift.

Kort før Krigen Udbrud optog den danske Regering igen Forhandlinger med de Forenede Staters Regering om Afslutningen af en Voldgiftstraktat, men grundet paa Krigen førte disse Forhandlinger ikke til noget Resultat.

Indledningen til nye Forhandlinger med de Forenede Stater danner den den 6. Februar d. A. afsluttede fransk-amerikanske Voldgiftstraktat, der er betydelig mere vidtgaaende end den dansk-amerikanske Traktat af 1908, idet den fastsætter, at alle Stridigheder først skal henvises til det staaende Forligsnævn, og fører dette ikke til noget Resultat, skal alle *retlige* Stridigheder, der ifølge deres Natur kan afgøres ved Anvendelsen af Grundsætningerne om Ret eller Billighed, forelægges for den permanente Voldgiftsdomstol i Haag paa Grundlag af en særlig Voldgiftsaftale mellem Parterne. Undtagelser gøres for Stridigheder, der hører under Parternes indre Jurisdiktion, omfatter Tredieparters Interesser, angaar Monroe-Doktrinen eller Frankrigs Forpligtelser ifølge Folkeforbundspagten.

Selv om en Traktat af denne Type ikke er saa omfattende og derfor ikke kan ligestilles med de af Danmark i den nyeste Tid afsluttede Voldgiftstraktater, mente Regeringen dog, da Indskrænkningerne med Hensyn til Sager, der kan forelægges til Afgørelse ved Voldgift, langtfra var saa vidtgaaende som Undtagelserne i 1908, at man om muligt burde afslutte en lignende Traktat med de Forenede Stater, og Forhandlingerne herom optoges gennem den danske Gesandt i Washington.

Disse Forhandlinger førte til Afslutningen af den Voldgiftstraktat, som i Dag ligger paa det høje Tings Bord. Foruden med Danmark har de Forenede Staters Regering i Aarets Løb afsluttet Voldgiftstraktater af samme Type med Italien, Tyskland, Finland, Østrig, Czekoslovakiet og Polen, og der føres Forhandlinger om Afslutningen af saadanne Traktater med et stort Antal Lande.

Hvad angaar Traktatens Indhold, saa følger den de samme Linier som den fransk-amerikanske Traktat, saaledes at alle Stridigheder, der ikke har kunnet bilægges ad diplomatisk Vej, først henvises

til Forligsbehandling i Henhold til Traktaten af 1914. Saafremt det dernæst drejer sig om en Retstvist og denne ikke er blevet bilagt gennem Forligsbehandlingen, henvises den til den permanente Voldgiftsdomstol i Haag paa Grundlag af en særlig Voldgiftsaftale mellem Parterne. Ligesom i den franske Traktat undtages Tvistigheder, der hører under en af de høje kontraherende Parters indre Jurisdiktion, omfatter Tredieparters Interesser, angaar Monroe-Doktrinen eller Danmarks Forpligtelser ifølge Folkeforbundspagten.

Traktaten angaar saaledes kun retlige Tvistigheder og forudsætter i hvert enkelt Tilfælde en særskilt Voldgiftsaftale. Paa den anden Side er Indskrænkningerne langtfra saa vidtgaaende som Undtagelserne i 1908, og de er ikke Indskrænkninger i sædvanlig Forstand: Stridigheder, som hører under Landenes nationale Domstole, er unddraget Voldgift selv i de mest omfattende Traktater, om end den amerikanske Traktat vel nok maa forstås saaledes, at de er undtaget selv efter den endelige Paadømmelse. Ligeledes kan man sige, at Trediemagters Interesser ikke nødvendigvis behøver at gaa ind under Traktatens Rammer, og noget lignende gælder Henvisningen til Monroe-Doktrinen, der netop ikke er Udtryk for noget retligt begrundet Krav. Maaske kunde man derimod anse det for betænkeligt, at man saaledes paa en vis Maade indirekte anerkender Monroe-Doktrinen. Herimod kan der igen anføres, at dette i saa Fald allerede er sket i Folkeforbundspagten Artikel 21. Endelig kan Forbeholdet vedrørende Forpligtelserne ifølge Folkeforbundspagten naturligvis kun være tilfredsstillende for Danmark.

Det maa dernæst erindres, at den nye Traktat vil blive kombineret med den gældende Forligskonvention af 1914, der er altomfattende og forpligter Staterne til at afholde sig fra Fjendtligheder, saa længe Kommissionens Behandling varer, og endog giver denne Ret til selv at tage Initiativet til at forlange sig en opstaaet Uenighed forelagt. I Forbindelse med hinanden vil disse to Konventioner derfor tilvejebringe en særdeles tilfredsstillende Ordning, der ikke staar væsentligt tilbage for de Voldgiftsaftaler, som Danmark i nyeste Tid har anset det for ønskeligt at indgaa med Stormagter, som f. Eks. Tyskland.

Først og fremmest maa denne Voldgiftstraktat dog ses i Forbindelse med den lige omtalte Kellogg-Pagt, hvorved Staterne